

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 iulie-august

Seria I, Anul XVIII, Nr. 1 (193), 2009

NOUA BISERICĂ DIN ȘTEI

Din sumar:

Alocuțiunea Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus*, - pag. 3;

Interviu cu PSS Virgil Bercea - pag. 5;

Episcopul greco-catolic Petru Pavel Aron - pag.6-7.

Solidaritate cu zâmbetul pe buze

De la începutul lunii iulie, Asociația Caritas Eparhial Oradea a demarat o serie de acțiuni atât în Bihor, cât și în alte localități din județele învecinate, toate acestea desfășurându-se în cadrul proiectului „Voluntariat și implicare civică”, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul „Tineret în acțiune”. Evenimentele demarate în această perioadă au ca scop promovarea calității active a tinerilor în regiunea de nord-vest a țării, prin materiale informative și seminariile pe care le vor susține și care vor avea ca temă voluntariatul, extinderea activității clovnilor pentru dezvoltarea solidarității între tinerii din localități implicate în proiect, dar și transmiterea cunoștințelor meseriei de clown altor tineri interesați de acest domeniu, pentru susținerea și formarea altor grupe în localitățile participante.

După ce prima deplasare a celor implicați în proiect a avut loc la sfârșitul lunii mai în Maramureș, la sfâr-

șitul lunii iunie, cei 12 voluntari au fost la Zalău, în parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, și în data de 5 iulie au avut spectacol, dimineața, în parohia „Sfânta Familie”, din Zalău, iar seara în parohia din Șimelu Silvaniei.

Au urmat alte spectacole în diferite localități cum ar fi Porți, Șumal și Plopiș. Pe agendă se găsesc și alte localități cuprinse în proiect dar, la solicitare, trupa va susține și în alte parohii spectacole. Pe lângă spectacolele oferite populației, tinerii au susținut cursuri și seminarii cu tema voluntariatului și implicat a ceea ce presupune meseria de clown. „La activitățile informative organizate de noi iau parte tinerii din parohiile pe care le vizităm. Urmărim ca pe această cale să le insuflăm dorința de voluntariat, promovarea acțiunilor voluntare, dezvoltarea de noi abilități și deprinderi. Noii voluntari vor putea, prin cunoștințele acumulate, să devină și ei formatori”, a declarat Ana Maria Lazăr, reprezentanta Asociației Caritas Eparhial Oradea.

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator,

Ioan F. Pop: secretar de redacție.

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli, Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Alexandru Toma

Str. Borsecului Bl. X16, Ap. 30

Tel: 0259.472.823; 0741.933.193

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Preoții, asemenea sfinților, să fie total aprinși de iubire față de Cristos

Alocuțiunea Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus*

2 august 2009

Dragi frați și surori,

M-am întors de câteva zile din Val d'Aosta, și acum cu mare plăcere mă regăsesc între voi, dragi prieteni din Castel Gandolfo. Episcopului, parohului și comunității parohiale, precum și autorităților civile și tuturor castelanilor împreună cu pelerinii și cei aflați în vilegiatură vă reînnoiesc cu afecțiune salutul meu, unit cu o profundă aducere de mulțumire pentru primirea voastră mereu atât de cordială. Mulțumesc și pentru apropierea spirituală pe care mulți mi-au demonstrat-o când, la Les Combes, mi s-a întâmplat micul incident la încheietura mâinii drepte.

Dragi frați și surori, Anul Sacerdotal pe care îl celebrăm constituie o prețioasă ocazie pentru a aprofunda valoarea și misiunea preoților în Biserică și în lume. Motive utile de reflecție, în acest sens, ne vin de la comemorarea sfinților pe care Biserica ni-i propune zilnic. În aceste zile ale lunii august, de exemplu, îi amintim pe unii din ei care sunt adevărate modele de spiritualitate și devotament preoțesc. Ieri (sâmbătă 1 august) era comemorarea liturgică a Sfântului Alfons Maria de' Liguori, episcop și învățător al Bisericii, mare

maestru de Teologie morală și model de virtuți creștine și pastorale, mereu atent la necesitățile religioase ale poporului. Astăzi contemplăm în Sfântul Francisc de Assisi iubirea arzătoare pentru mântuirea sufletelor, pe care fiecare preot trebuie să o nutrească în mod constant: a recurge, de fapt, la așa-zisa „Iertare de la Assisi”, pe care el a obținut-o de la papa Onoriu al III-lea în anul 1216, după ce a avut o viziune în timp ce se ruga în biserița de la Porțuincula. Apărându-i Isus în slava sa, cu Fecioara Maria la dreapta și în jur mulți îngeri, i-a cerut să-și exprime o dorință, și Francisc a implorat „o iertare amplă și generoasă” pentru toți aceia care „căți și spovediți” aveau să viziteze acea biserică. Primită aprobarea pontificală, Sfântul nu a așteptat nici un document scris, ci a alergat la Assisi și, ajuns la Porțuincula, a dat frumoasa știre: „Fraților mei, vreau să vă trimit pe toți în Rai!”. De atunci, de la amiaza zilei de 1 august până la miezul nopții din 2 august, se poate dobândi, în condițiile obișnuite, indulgența pleneră și pentru răposați, vizitând o biserică parohială sau franciscană.

Ce să spunem despre Sfântul Ioan Maria Vianney, pe care îl vom aminti pe 4 august? Tocmai pentru a comemora cea de-a 150-a aniversare a morții sale am proclamat Anul Sfintei Preoții. Despre acest umil paroh, care constituie un model de viață preoțească nu numai pentru parohi, ci pentru toți preoții, promit că voi vorbi în cateheza de la audiența generală de miercură viitoare.

Pe 7 august, apoi, va fi comemorarea Sfântului Gaetan din Thiene, care obișnuia să repete că „nu cu iubirea sentimentală, ci cu iubirea faptelor se purifică sufletele”. Și ziua următoare, pe 8 august, Biserica ne va arăta ca model pe Sfântul Dominic, despre care s-a scris că „deschidea gura sau pentru a vorbi cu Dumnezeu în rugăciune sau pentru a vorbi despre Dumnezeu”.

În fine, nu pot să uit și marea figură a Papei Montini, Paul VI-lea, de la moartea căruia, la 6 august, se împlinesc 31 de ani, petrecută tocmai aici la Castel Gandolfo. Viața sa, atât de profund preoțească și bogată în atât de mare umanitate, rămâne în Biserică un dar pentru care îi mulțumim lui Dumnezeu.

Fecioara Maria, Mama Bisericii, să ajute preoții să fie toți îndrăgostiți cu totul de Cristos, urmând exemplul acestor modele de sfințenie sacerdotală.

BAIA MARE - INTC 2009

- capitala spirituală a tineretului catolic -

Dragi tineri,

Cu bucuria ocazionată de Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic, vă primim în Eparhia noastră, care o are ca Patroană pe Preacurata Fecioara Maria.

Această întâlnire să fie pentru voi o ocazie pentru a-L cunoaște mai profund pe Isus Cristos, să căutați și să găsiți mijloacele spirituale cele mai potrivite, pentru a deveni prieteni din ce în ce mai apropiați ai lui Isus Cristos, să meditați cât mai des cuvintele Lui, cuvinte care să vă schimbe continuu viața. Iubiți-l pe Isus Cristos, iubiți-l pe Isus Cristos prezent în Biserică și în Sfânta Euharistie, luați-L de model și fixați-vi-L ca și ideal al vieții voastre.

Prin momentele liturgice și de rugăciune, prin conferințele și activitățile propuse la această întâlnire, prin întâlnirile pe care le aveți între voi, învățați să trăiți credința voastră, căutând zilnic voința lui Dumnezeu, care să se reflecte în faptele și deciziile voastre zilnice, învățați să-L cunoașteți și să-L iubiți pe Cristos, să cunoașteți și să iubiți Biserica, să vă cunoașteți și să practicați iubirea între voi.

Întâlnirea se desfășoară la finalul Anului Paulin și la începutul Anului Sacerdotal. Sfântul Pavel a căutat binele și adevărul, pe care le-a găsit în persoana lui Isus Cristos mort și înviat, de care s-a atașat total și pentru care și-a dăruit întreaga lui viață, proclamând și învățând Cuvântul lui Dumnezeu, prezent în persoana lui Cristos.

Păstrați-vă credința mereu vie, care să fie un foc care arde în sufletele voastre, care protejează elanul, generozitatea și speranța voastră. Deveniți molipsitori, aprindeți alte focuri prin exemplul vieții voastre, dăruiți altora bucuria de a putea să trăiască cu adevărat.

Luați-vă o hotărâre la această întâlnire, care să vă alimenteze elanul tineresc în tot restul vieții. Fixați-vi-l ca model desăvârșit pe Isus, veșnicul tânăr Dumnezeu, care prin harul Său să vă facă tineri în viață, moarte și veșnicie.

Vă îmbrățișez pe toți.

Cu arhierească binecuvântare,

† **Ioan Șiștean**
Episcop de Maramureș

Cea de-a XI-a ediție a Întâlnirii Naționale a Tineretului Catolic (INTC), a fost organizată de Episcopia Greco-Catolică de Maramureș și găzduită, în premieră, de orașul Baia Mare, în perioada 22-26 iulie 2009. La această manifestare au participat peste 2.000 de tineri pelerini sosiți în oraș cu o zi înainte pentru a participa la programele diverse puse la dispoziție de organizatori.

După cuvântul de bun venit rostit miercuri seara, pe scena amenajată din fața Muzeului de Etnografie și Artă Populară din Baia Mare, de către părintele Angel Zareczki, tinerii s-au adunat a doua zi în același loc pentru a lua parte la prima liturghie. Slujba a fost oficiată de un sobor de peste 100 de preoți și episcopi, în frunte cu PSS Ioan Șiștean, episcopul greco-catolic de Maramureș.

Evangelhia din cadrul Sfintei Liturghii s-a citit și în limbile maghiară și ucraineană. Așa cum se știa, la INTC Baia Mare a sosit și un episcop catolic din regiunea Leon din Spania. Episcopul greco-catolic de Oradea, Virgil Bercea, prezent de asemenea la manifestări, a vorbit despre importanța „focului”, care e tema centrală la INTC Baia Mare.

„Focul de la Cristos, care este în noi, trebuie să ne ajute pentru a lua lumina. Suntem aici în Baia Mare să ardem răul din noi cu acest foc al credinței care vine de la Dumnezeu”, a spus PSS Virgil Bercea.

Pe tot timpul slujbei, tinerii aflați pe Câmpul Tineretului au putut să se spovedească sau să se consulte privind anumite probleme care îi frământă. Ei au putut apela la cei aproximativ 30 de preoți care asigurau în acest sens asistență spirituală.

„Tinerii trebuie să înțeleagă că Dumnezeu nu doarme, nu e orb și stă lângă noi în fiecare clipă și ne ascultă rugăciunile și știe toate necazurile și nu ne părăsește niciodată. Suntem înconjurați de atâta rău, de atâta invidie și lăcomie și dorință de îmbogățire materială. Tinerii, în special, trebuie să conștientizeze că poți să fii fericit avându-l doar pe Dumnezeu”, a spus părintele Mircea Cânta, unul dintre preoții care stăteau la dispoziția tinerilor pentru consultare spirituală și spovedanie.

La rândul lor, tinerii apreciază și sunt foarte încântați de faptul că Biserica pune la dispoziție astfel de întâlniri.

La acțiunea organizată de Episcopia Greco-Catolică de Maramureș tinerii pelerini au putut participa la peste 100 de conferințe pe teme religioase, filosofice sau de actualitate, susținute de reprezentanți ai Bisericii Catolice, dar și de specialiști recunoscuți în domeniu.

www.intc2009.com

„Avem speranțe că generația tânără poate duce mai departe cuvântul Domnului”

- Interviu cu PSS Virgil Bercea, la INTC 2009 -

PSS Virgil Bercea a fost unul dintre episcopii care au participat la INTC Baia Mare și este unul dintre clericii greco-catolici care cred în forța credinței tinerilor și, mai ales, în unitatea Bisericii.

– *Prea Sfinția Voastră, ce concluzii ați putea trage în urma desfășurării celei de-a XI-a ediții a Întâlnirii Naționale a Tineretului Catolic (INTC) din Baia Mare?*

– În primul rând, că sunt bune speranțe pentru societate și Biserică. Văzând acești tineri care s-au comportat într-o manieră deosebită față de valorile creștine, putem să ne dăm seama că bunul Dumnezeu a sădit foarte multe valori în sufletul acestor tineri care mâine se vor exprima ca atare, atât în viața socială, cât și în cea a Bisericii.

– *Are Biserica încredere în tinerii săi, că-i va duce mai departe valorile și că le vor păstra nealterate în timp?*

– Cu siguranță, în credință este o evoluție care se bazează pe fundamentele creștine ale Evangheliei și tradiției. Dincolo de acest lucru, această evoluție organică putem să o vedem în acești tineri. Sunt persoane în vârstă care ne-au transmis credința, dar vedem că tinerii au, cu adevărat, capacitatea de prelua anumite responsabilități. Spre exemplu, a fost impresionant faptul că ei au făcut acel pelerinaj la Mănăstirea „Sfânta Maria” din Baia Mare și că, după ce au urcat pe jos până acolo, ei au rămas în meditație și rugăciune. Acest gest este încă o dovadă că putem avea speranțe reale că generația tânără poate duce mai departe cuvântul Domnului. Trebuie să credem că ei vor prelua și vor duce peste veacuri valori perene care au forța de a transforma omul și societatea.

– *Nu vă este frică ca în timp se pot produce anumite mutații sau denaturări în privința păstrării tradiției autentice a Bisericii?*

– Este relativ acest lucru, pentru că tradiția

Bisericii nu înseamnă doar primele secole creștine, ci ea este evoluția organică a vieții Bisericii. Atunci când nu se abandonează cuvântul Domnului, fiecare generație poate aduce contribuția ei proprie. În plus, atunci când credința este spălată cu sângele martirilor, nu se poate spune că este întinată tradiția, din contră, tocmai aceasta este latura cea mai autentică a tradiției. Ceea ce astăzi se întâmplă cred că este doar o continuitate organică și binecuvântată de Dumnezeu.

– *În opinia dumneavoastră, care sunt cele mai acute probleme ce îi frământă pe tinerii de astăzi?*

– Tot ceea ce se întâmplă în această lume nu le este străin nici acestor tineri. Ei trebuie să înțeleagă că aceste frământări ale societății în care trăiesc intră într-o oarecare normalitate a zilelor contemporane. Însă cea mai mare provocare actuală este legată de credință, pentru că mass-media sau internetul nu mai reprezintă provocări pentru tineri. Sunt atât de ancorați de comunicarea în lumea virtuală, încât marea noastră responsabilitate, a păstorilor, este aceea de a aduce tinerii în lumea reală a credinței.

– *Cât de important este ecumenismul în contextul vieții creștine actuale?*

– Ecumenismul este un lucru fundamental, pentru că tinerii noștri, și nu are importanță cărui cult aparțin, se simt extraordinar de bine între ei, nu își pun absolut nicio problemă vizavi de relația dintre ei. Probleme le creăm noi, cei care suntem puși pe anumite scaune, și lucrurile nu se vor așeza, într-un sens benefic, decât în momentul în care vor renunța la tentația acestor scaune. Dar dincolo de acest lucru, mai ales aici, în Ardeal, cred că nu mai există familie care să fie, spre exemplu, ortodoxă sau catolică pură. Există familii mixte, români - maghiari, sași - nemți, ortodocși - greco-catolici etc. Ceea ce este foarte impresionant este că ei se înțeleg foarte bine și nu au probleme. Sunt convinși că, într-un mâine, bunul Dumnezeu va reuși să recompună unitatea distrusă a Bisericii de către noi, oamenii. Noi suntem singurii vinovați că am sfâșiat cămașa lui Cristos. Așa cum în 1989 nimeni nu s-a așteptat ca regimul comunist să cadă, așa cred că va veni și unitatea Bisericii, atunci când ne așteptăm mai puțin.

Otilia BĂLAȘ

Episcopul greco-catolic Petru Pavel Aron (1709-1764) - 300 de ani de la naștere -

Moto: „...Astfel și-au câștigat românii din Transilvania, în locul lui Klein, un alt arhieru, cult și erudit fără fudulie, smerit ca sfinții părinți și arhierii cei mai aleși ai Bisericii creștine”.

Augustin Bunea

„El, Episcopul P. P. Aron, este ctitorul învățământului în limba română, fondatorul școlilor din Blaj”.

Pr. Dr. Ioan M. Bota

Printre oamenii mari ai Blajului destinați nemuririi, un loc deosebit îl are Episcopul Petru Pavel Aron. El este cel care a întemeiat învățământul românesc de tip european și modern, deschizând la Blaj, în toamna anului 1754, primele școli cu predare în limba română. Și trebuie mereu amintit adevărul: „Este meritul nepieritor al Transilvaniei (al Bisericii Greco-Catolice, **n.n.**) de a fi creat învățământul modern al tuturor românilor, nu numai ca metode, ci mai ales ca spirit, conținut, orientare...” (George Ivașcu, „Istoria literaturii române 1”, Ed. Științifică, București, 1969, p.316).

Blajului și produsului ei, ȘCOALA ARDELEANĂ, le datorăm începuturile culturii române moderne, căci acolo, la Blaj, s-au pus temeliiile. Inițiatorul a fost Episcopul Inocențiu Micu Klein care, pe domeniul Blajului, în plin câmp „trasează planul viitorului așezământ {...} menit a adăposti primele școli ale românilor uniți și a deveni o citadelă a culturii”. Pentru a-și realiza proiectul, Inocențiu Micu trimite primii bursieri în Apus, la Roma și Viena, tineri aleși de el, deplin conștient de necesitatea unei acțiuni de culturalizare a românilor, cât și de înzestrare a Bisericii Unite cu preoți de înaltă spiritualitate și cultură.

Printre cei aleși de Episcop pentru a studia în Occident a fost și P. P. Aron, urmașul său, cel care avea să-i înfăptuiască gândul și proiectele. Acesta face parte din prima generație de intelectuali ai Bisericii Unite. A doua generație a pornit de pe băncile Școlilor din Blaj, a Școlilor lui P. P. Aron, este generația care a dat unele dintre figurile cele mai impunătoare ale culturii noastre: Samuil Micu Clain, Gh. Șincai, P. Maior și I. Budai-Deleanu.

P. P. Aron este fiul parohului din Bistra, Teodor Aron. Primele clase elementare le-a urmat la Roșia Montană, la terminarea cărora continuă studiile la „Colegiul iezuit” din Cluj. La Tirnavia studiază Filozofia. Datorită bursei primite de la Episcopul Inocențiu Micu Klein, studiază Teologia la Roma, la „Colegiul De Propaganda Fide” (1734-1742). Tot la Roma a fost hirotonit la 30 iulie 1742.

Tânărul preot se înapoiază la Blaj unde va lucra pentru Inocențiu Micu, fiind secretarul personal al acestuia.

Preot de înaltă spiritualitate, P. P. Aron a trăit într-o continuă jertfă și rugăciune. Samuil Micu îl carac-

terizează astfel: „...au petrecut o viață sfântă, au fost un om postelnic, îndurat, bisericos și înfrânat”. Episcopul P. P. Aron rămâne pentru toate generațiile un model de sfințenie: „Dormea patru ceasuri și numai pe un sac de paie. În 24 de ore mânca o dată. În Paresimi prânzea duminica și nu gusta nimic până miercuri {...}. Timp de 11 ani a purtat pe trupul său un brâu din lanț de fier pe care l-a deschis abia înainte de moarte” (Pr. Dr. Ioan M. Bota, „Istoria Bisericii Universale și a Bisericii Românești”, Ed. „Viața Creștină”, Cluj-Napoca, 1994, p.177).

După exilul lui Inocențiu Micu, este numit Vicar General iar după demisia Episcopului, Administrator Apostolic. La 28 februarie 1752 este ales Episcop, fapt confirmat de Sfântul Scaun prin Bula din 6 iulie a aceluiași an. Consfințirea de Episcop a avut loc la 1 septembrie, la Mănăstirea Maria Pocs.

Ca Episcop al Blajului și-a văzut numai de îndatoririle lui, nu a știut decât de problemele Bisericii și nimic nu a putut să-l abată de la ele. S-a opus răzmeriței împotriva Unirii cu Roma produsă de călugărul sârb Visarion și de Sofronie, cât și de alți călugări străini care tulburau și terorizau Transilvania din porunca Mitropolitului sârb al Carlovitzului. Fidel Unirii cu Roma, a apărat-o și a întărit-o, fiind „tare ca stânca în credința Bisericii din Roma”. În timpul vieții a construit mai multe biserici, printre care la Cut, Bistra, Mănărade și Rășinari.

Om de înaltă cultură, minte luminată, la 18 octombrie 1754, deschide la Blaj prima școală cu predare în limba română, „Fântână a darurilor”, pentru cei dornici de învățătură, indiferent de confesiune, „Fiindcă mai toți sunt însătoșați și flămânzi de hrana cea sufle-

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

tească, pentru aceia, tuturor fililor noștri, oricării vor cere, trebuie după putință, a li se frânge sfânta pâine și a-i cuprinde la învățătură” (Mons. Octavian Bârlea, „Deschiderea Școalelor din Blaj, 1754”, în „Cultura creștină”, octombrie, 1944, p.36). Școala a fost dată în grija călugărilor din Ordinul Bazilian, călugări recunoscuți pentru cultura lor cu largi orizonturi.

Pe elevi, Episcopul îi hrănea din „fărimiturile mesei sale”, dându-le zilnic pâine, „țipăii”* de mai târziu, și la sărbători și „fiertură”.

La început a fost „Școala de obște”, destinată tuturor, „nici o plată de la ucenici așteptându-se”. A urmat „Școala latinească” din care s-a format Liceul teoretic „Sfântul Vasile” care a dat țării atâtea valori. Reținem apoi „Școala de preoție” destinată formării viitorilor preoți, devenită „Facultatea de Teologie”. Sunt toate treptele unei structuri școlare de la clasele primare la universitate.

La înființare, numărul elevilor era de 178, ca în anul următor să se ridice la 300. În satele diecezei a întemeiat 53 de școli românești.

Urmașii Episcopului Întemeietor, printre care Mitropolii Ioan Vancea și Vasile Suci, dar toți, au continuat opera de dezvoltare a Școlilor Blajului, convinși că „știința luminează, ea deșteaptă, întărește și înavuștește poporul”. Blajul a ajuns o adevărată citadelă a școlilor românești, cu licee teoretice, comerciale, școli de aplicație, școală de menaj etc. Orașul de pe Târnave a devenit model și pentru neuniți (ortodocși) „câștigând Sibiu și Brașovul și Aradul, apoi a trecut munții cu Asachi la Socola, cu Lazăr la Sf. Sava, dând școlii naționale o pleiadă de elemente dinamice prin care crezul transilvan (originea romană a poporului nostru, latinitatea limbii și unitatea poporului român) a fost sorbit din pruncie de generația creatoare a României moderne. Un Florian Aaron la București, autorul primului curs de istorie națională și profesor al lui Bălcescu, Gherman Vida, editorul lui Sincai și dascăl al lui Kogălniceanu, apoi, într-o altă generație, Cipariu, Bărnuțiu, Ioan Maiorescu și atâția alții au constituit armătura noii școli românești ce a lichidat rapid vechiul învățământ moștenit de la fanarioți” (G. Ivașcu, op. cit., p.316); învățământ cu predare în limbile greacă și slavonă atât de străine nouă, românilor. Conștient de tot ce înseamnă Blajul, M. Eminescu părăsește Cernăuțiul, pleacă spre orașul școlilor românești din Ardeal și de pe o culme care domină cetatea luminii de pe Târnave, o salută cu entuziasm: „Te salut, Romă Mică!” mulțumindu-i lui Dumnezeu că o poate vedea.

Meritul mare al Școlilor Blajului nu se rezumă doar în învățătura serioasă care se impunea, ci și în formarea caracterelor creștine puternice, cu simțul muncii cinstite, al datoriei împlinite, al adevăratei iubiri de patrie, al responsabilității și al jertfei. Printr-un testament nescris, acest spirit al Blajului s-a transmis din genera-

ție în generație până azi. Cum altfel se explică martiriul Bisericii Greco-Catolice din secolul al XX-lea, al Episcopilor și al preoților ei?

„Vlădica Întemeierii” a fost un animator al culturii românești. Ne-au rămas de la el lucrări de învățătură creștină și scrieri cu conținut iluminist specifice epocii. În 1750 a deschis Tipografia românească de la Blaj de sub teascurile căreia de 300 de ani (cu excepția anilor când Biserica Unită a fost suprimată) ies neconținut la lumină cărți valoroase de spiritualitate și cultură creștină. Menționăm și meritul incontestabil al Bisericii Greco-Catolice, acela de a fi introdus scrierea cu litere latine, izgonind în felul acesta literele chirilice, haină străină și nefirească limbii noastre de origine latină.

Acest mare Arhiereu a dat românilor traducerea Bibliei (1760-1761), pornind de la „Vulgata”, varianta în limba latină a Sfintei Scripturi datorată Sf. Ieronim. „Biblia” Episcopului P. P. Aron a fost tipărită recent, în 2005, de către Academia Română. Cu această ocazie sărbătorească Prof. Eugen Simion a spus: „...lăsată de învățatul și luministul P. P. Aron, cuprinde splendide pagini de limbă românească, o limbă care luptându-se cu influențele și complicatele construcții de cancelarie, se sprijină pe limba vorbită”. În adevăr, specialiștii și cititorii sunt uimiți și emoționați de frumusețea traducerii, de inflexiunile latine păstrate nealterate.

La 9 martie 1764 bunul Părinte, Episcopul românilor uniți, cel care a creat un destin european și modern culturii noastre, se stinge la Capnic; se găsea acolo într-o vizită canonică. Este adus la Blaj unde va fi înmormântat.

Este știut că adesea marii oameni, la noi mai ales cei care aparțin Bisericii Greco-Catolice, sunt uitați. Din uitare, acum, la 300 de ani de la naștere, este pus în lumină Episcopul P. P. Aron. În scrierile sale despre Blaj, N. Iorga vorbește despre Arhiereu, cel „neliniștit și îngrijorat veșnic de viitorul școlilor blăjene”, ca despre o prezență continuă: „...P. P. Aron îmi răsare înainte... Blajul este al lui... Undeva el trebuie să fi trăind. Suflet îngrijat veșnic de soarta școlărilor lui, rătăcind prin clasele cuprinse de noapte, suind treptele catedrelor goale, uitându-se prin caiete, bucuros de tot ce e bine într-insele. Învățați bine, copiilor și tinerilor din școlile blăjene. Vlădica întemeierii vă vede...”

Azi, când „reperle și exemplele valorice autentice sunt tot mai puține”, la Tricentenarul nașterii Episcopului P. P. Aron, simțim un tainic îndemn să-i cunoaștem viața, simțim că acest mare Arhiereu a cunoscut secretul adevăratelor valori care înobilează viața, că ne poate ajuta să regăsim drumul pierdut. Pentru aceea, cu smerenie și recunoștință îi cinstim amintirea.

* țipăi= pâine dată gratuit, pe tot cursul studiilor, elevilor și studenților săraci și merituoși la învățătură, la 350, de către Mitropolia din Blaj. Primii țipăi i-a dat Episcopul P.P.Aron. Episcopul Grigore Maior(1772-1782) a înființat Fondul țipăilor, „Țipăii Blajului”.

IOAN DĂRĂBĂNEANU

Trăire deplină și plină

Trăirea săvârșită de credincioșii protopopiatului Beiuș în calendarul lunii iunie, nu se referă desigur la faptul de a trăi, de a viețui. Mult peste semnificația lingvistică trăirea aceasta s-a petrecut în edificiul tainic al sufletului credincioșilor, dimpreună cu preoții lor, în comuniune liturgică, de rugăciune și misionarism laic. Experiență sufletească, consumată cu intensitate, trăirea parcursă în prima jumătate a lunii iunie, a fost deplină și plină în același timp. Deplină deoarece, cu ocazia fiecărui eveniment petrecut, s-a căutat apropierea de acel desăvârșit, pe care îl găsim la întâlnirea cu Dumnezeu Tatăl, prin mijlocirea răscumpărătorului Isus și a neprihănitei sale maici, Sfânta Fecioară Maria. Plină a fost trăirea spirituală a credincioșilor prin numărul relativ mare, a evenimentelor petrecute într-un timp destul de scurt, dar și prin caracterul unitar, compact al acestora, prin acea întregime la care jinduim toți făcătorii de bine, căci făcători de bine dumnezeiesc au fost atât organizatorii, cât și participanții.

1. Duminică, 7 iunie. După înălțătoarea Liturghie din această Duminică a Cincizecimii, în prezența nevăzută, dar trăită a Sfântului spirit pogorât pentru noi spre a dobândi iertarea păcatelor noastre și a ne povățui cu harul său, către o viață creștină, curată, în Biserica „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan” s-a petrecut evenimentul unic în viața a opt copii: prima Sfântă Împărtășanie. Înveșmântați într-o togă albă și-n plinătatea emoției evenimentului erau aidoma unor îngeri, din ceata celor buni, radiind de bucurie, trăind pentru prima dată sacramentul unirii cu Cristos, modalitatea creștină de a fi părtași cu Trupul și Sângele său, pentru a forma, pe tot parcursul vieții lor un singur Trup. Cei opt copilași: Șerb Maria Alexandra, Manea Carla Denisa, Taichiș Cristina, Târșar Darius Vlad, Chira Vlad Tudor, Kovacs Cesar Roland, Baidoc Alexandru și Budo Daniel, pregătiți de părintele Iosif Slobodnic, după săvârșirea Euharistiei, acest „izvor și culme a vieții bisericești” au vorbit cu Dumnezeu, cu vocile lor cristaline, tremurânde, prin intermediul unor rugăciuni – poezioare rostite în biserica arhiplină a Rusaliilor. Tudor Chira i-a vorbit lui Dumnezeu despre părinții săi cerându-i: „Ține-i, Doamne îndurate/ La mulți ani cu sănătate”. Manea Carla Paula promitea: „Totdeauna lucrul tău/Să-l începi cu Dumnezeu”, iar Darius Târșar știa că „De la El vine puterea /Dragostea și mângâierea”. Baidoc Alexandru cerea „Dă-ne nouă astăzi/ Harul Tău bogat” și imediat Cezar Kovacs a adăugat „Mărețul har m-a învățat/Să rup cu orice păcat”. Daniel Budo, parcă în numele tuturor rostea mulțumirile: „Mulțumim noi Doamne/Pentru-al tău Cuvânt/Ce deschide inimi/Prin al tău Spirit Sfânt”. Copii au primit din partea părintelui Mada, părintelui Iosif și sora Maria diplome, rozaruri și cărțile de rugăciuni .

2. Luni 8 iunie. Și în această zi de sărbătoare, a doua după Sfintele Rusalii, la Biserica „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan” din Beiuș s-a desfășurat un eveniment al pioșeniei și misionarismului laic. O activitate a Reuniunii Mariane „Sfânta Maria” din parohia Beiuș. Sub faldurile steagului Marian însoțiți de muzicalitatea emoțională a imnului marian, d-na învățătoare Aurelia Gligor a înmănat diplomele de membri și eșarfele albastre prinse în „medalia miraculoasă” unui număr destul de mare de credincioși. În prealabil d-na profesoară Tania Dărăbăneanu a vorbit credincioșilor despre obiectivele și compartimentele de activitate a Reuniunii Mariane, exemplificând cu activitățile realizate de Reuniunea Mariană din Beiuș.

3. Sâmbătă 13 iunie. Activitate a Reuniunii Mariane, la nivel de protopopiat. Un binevenit schimb de experiență la care au participat 40 de membri ai Reuniunii Mariane din Beiuș, Ștei, Băița, Pocola, împreună cu preoții: protopop Ioan Mada, pr. Iosif Slobodnic și pr. Roșca Sorin (din Băița), desfășurat în spațiul mirotic al Arieșenilor, la poalele masivului Biharia. Programul zilei anunțat de președinta Reuniunii Mariane din protopopiatul Beiuș, promitea – și s-a și relizat – o „trăire deplină și plină” pentru participanți.

După o scurtă acomodare cu „piciorul de plai” cuprins între pâraiele Țărăscu și Arieșeni, ne-am îndreptat intonând imnul Reuniunii Mariane, într-o procesiune de câțiva pași și o clipă – dar o clipă a lumii! – spre o „gură de rai”; o mică groță, amenajată cu ani în urmă de un grup de tineri pelerini italieni și profesorul de bună amintire, Ninel Odeșteanu, unde ne aștepta cu dumnezeiască bucurie, statueta Sfintei Fecioare de la Fatima. Am rostit aici, înainte de începerea programului propriu zis, rugăciunea Domnului „Tatăl nostru” și rugăciunea Neprihănitei zămisliri „Născătoare de Dumnezeu”, înălțându-ne sufletele către Dumnezeu, relizând prima și cea mai importantă comuniune cu Tatăl, Fiul și cu Spiritul Sfânt, din acea zi.

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

Introducerea în program a fost făcută de părințele protopop Ioan Mada, care a subliniat importanța acestei activități.

La început s-a realizat o evocare și-o lectură de text, despre și din episcopul Ioan Suciu, realizată de subsemnatul. Motivarea acestei evocări s-a făcut prin două argumentații:

a) episcopul Ioan Suciu a fost un mare și neobosit marianist în cele trei ipostaze ale vieții sale: preot, profesor și episcop al tineretului;

b) episcopul Ioan Suciu, și-a purtat pașii, în perioada interbelică, chiar pe acest „picior de plai” când poposea cu tinerii teologi la „reședința” de vară a profesorului – preot Tudor Odeșteanu de la liceul „Samuil Vulcan” din Beiuș.

Nepoata acestuia, d-na Tania Dărăbăneanu, a redat câteva amintiri despre episcopul Ioan Suciu, rămase în memoria colectivă a familiei.

În continuare părintele Iosif Slobodnic ne-a vorbit despre rugăciunea Rozariului și apoi am rostit cu toții această rugăciune, aici la grota Sfintei Fecioare.

Părintele protopop Ioan Mada a ținut un scurt cuvânt de învățătură și ne-a vorbit de Sfântul Anton.

A urmat apoi activitatea desfășurată pe două ateliere de lucru, conduse de Sora Maria și doamna Aurelia Gligor și respectiv d-na preoteasă Maria Mada și d-na Tania Dărăbăneanu. S-a discutat aici despre regulamentele Reuniunii Mariane, despre diferitele activități realizate, despre apariția Sfintei Fecioare la Fatima, despre importanța Scapularului și despre Rozariul viu.

Agapa creștină de tip „iarbă verde” a îndestulat și trupul, după îndestularea spirituală a acelei zile, datorite de Dumnezeu cu soare și multă pioșenie nouă pentru a ne îmbucura toți cu mic (pruncul de câteva luni din brațele preotesei de Băița) și mare (domnul Țucu Luscan - decanul de vârstă – 72 de ani).

O zi grăitoare, în care nu departe de Piatra Grăitoare a Bihariei, noi pruncii Dumnezeului, grăit-am limba credinței și a iubirii.

Rămânea în urma noastră mulțumirea, bucuria fapturii și în fața noastră promisiunea părintelui Roș-

ca Sorin, de a realiza încă o activitate mariană, în luna august, la Băița.

4. Duminică 21 iunie. În cadrul obișnuitei cateheze duminicale, de această dată, s-a realizat diseminarea activității de deschidere a Anului Sacerdotal, care a avut loc vineri 18 iunie la nivel Eparhial, la Oradea, în catedrala Sfântul Nicolae. S-a prezentat lista credincioșilor din protopopiatul Beiuș care au fost evidențiați cu această ocazie cu diplome de merit și medalia „crucea eparhială”

Sora Maria de la congregația Surorilor Minime ale Reginei Purgatoriului din Beiuș a evocat personalitatea Sfântului Ioan Maria Vianney.

S-au propus dmersuri menite să dezvolte valoric relația preot – laic, în cadrul protopopiatului Beiuș, prin activități de bună și concretă practică, adresate preoților și credincioșilor de la nivelul AGRU și Reuniunea Mariană Beiuș.

INVITAȚIE

În perioada **30 August – 06 Septembrie 2009**, cu binecuvântarea PSS Virgil Bercea, vor avea loc la Seminarul Teologic Greco-Catolic din Oradea, **Exerciții Spirituale pentru laici celebrate de FR. ANTHONY VADAKKEMURY V.C.**

Care este scopul acestor exerciții spirituale?

De a-L vedea, de a-L simți, de a-L întâlni, de a-L mărturisi pe Isus.

Programul unei zile constă în adorație euharistică, cateheze pe diferite teme și Sfânta Liturghie, intercalate cu mese, pauze și timp de odihnă.

Înscrierile se fac la numărul de telefon : 0724 590679 - Pr. Marius Matei sau la Biroul Pastoral Eparhial Oradea. Pentru detalii și întrebări, părintele responsabil cu organizarea evenimentului, Pr. Emil Ghiurcă vă stă la dispoziție la numărul de telefon 0748 907913.

Costul participării este de 400 RON/ persoană.

Vă așteptăm cu drag!

An plin de reușite pentru Asociația Caritas Eparhial Oradea

Asociația Caritas Eparhial Oradea și-a prezentat bilanțul de activitate pentru anul 2008. Potrivit președintelui Asociației, pr. Olimpiu Todorean, anul 2008 a marcat o creștere atât în ceea ce privește numărul de angajați, cât și în ceea ce privește serviciile oferite. O mare reușită este considerată acreditarea serviciului de distribuire a alimentelor și hainelor, la care se adaugă deschiderea Librăriei Gutenberg și a unei croitorii, precum și realizarea fundației la clădirea în care va funcționa Casa Frențiu.

Moto-ul sub care a fost prezentat raportul anual al Asociației Caritas Eparhial Oradea a fost „Creștem împreună”. „În anul 2008 am crescut față de 2007 ca număr de angajați, dar în calitatea serviciilor pe care le-am oferit”, a declarat pr. Olimpiu Todorean. În cadrul departamentului de Asistență Socială, cea mai mare realizare o reprezintă acreditarea, în anul 2008, a serviciului de distribuire de alimente și haine, care permite, pe viitor, accesarea de fonduri. „Pe lângă distribuția de alimente și haine, în 2008 am oferit și alte servicii”, a precizat coordonatorul departamentului, Pal Rita. Potrivit acesteia, în 2008, Asociația Caritas Eparhial a ajutat 120 de familii aflate în dificultate provenind din diferite medii sociale și confesiuni religioase. De asemenea, prin programul „O masă caldă pentru cei săraci”, 30 de persoane au beneficiat, zilnic, gratuit, de două feluri de mâncare gătită. În total, în 2008 au fost sprijinite 60 de persoane prin acest program, ele beneficiind și de suport pentru obținerea actelor de identitate. În ceea ce privește Departamentul de voluntariat, în anul 2008, au fost activi 74 de voluntari de toate vârstele, care au lucrat aproximativ 1.500 de ore, evaluate la peste 9.500 lei. Printre programele derulate au fost: „Prietenii pentru un zâmbet”, în care clovnii i-au vizitat pe copiii internați la Spitalul „Dr. Gavril Curteanu”, „Implicare civică și socială” - prin care s-a promovat ideea de voluntariat, respectiv „Clovni pe scenă”, în cadrul căruia au fost organizate spectacole de către echipa de clovni. Pe de altă parte, voluntarii au fost implicați în activitatea de strângere de fonduri, prin campania 2%, colecte de Crăciun și de Paști, colecta „Samariteanul milostiv” etc. Pe lângă aceste acțiuni, Asociația Caritas Eparhial a încercat să atragă donatori individuali, 60 de persoane răspunzând prin contribuții bănești. „În anul 2008, am reușit să strângem 702.807 lei, 63% dintre aceștia provenind din donații”, a menționat președintele Asociației. La capitolul nerealizări acesta a menționat faptul că nu au reușit să înceapă mărca construcția cantinei sociale, lucrări care, în mod sigur, vor demara în această toamnă. Cantina va fi construită pe strada Th. Aman. Pentru acest an, Asociația Caritas Eparhial Oradea și-a propus acreditarea serviciului de îngrijire la domiciliu.

Ioana MATEAS
www.crisana.ro

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Între zi și noapte, între realitate și vis,
între nimic și ceva, între două file, ca o pată
– *viața*.

Curioasă ecuație psihologică: *gîndurile*
te ajută să *înnegrești* pagina, pagina te ajută,
în compensație, să *înnegrești* gîndurile.

Ca *îndeletnicire* umană, scrisul îți oferă
cel mai rapid și mai direct drum spre fundă-
tura din tine.

Talentul nu e decît *știința* de a te împot-
moli spectaculos la mal.

Într-un fel de compensație existențială,
ceea ce nu putem obține ziua, ne oferă visele,
din belșug, noaptea.

Moartea este singura *țară* în care turiștii
nu au reclamații.

Singura bucurie care nu mi se poate lua
e bucuria de a fi... trist.

Uneori îmi place să spun că sînt un ță-
ran cu o infatuare demnă de un extraterestru.

Prea multe drumuri croite către esențial
ne împiedică să-l mai găsim. Prea puține, la fel.

Satul stă la părinți, pe cînd orașul stă
încă în chirie.

Lumea e atît de mică încît de abia îmi
încapă satul în ea.

În prima parte a vieții producem acele
lucruri care, în partea a doua a ei, se numesc
amintiri.

Cărțile se împart în două: bune și necitite.
Nu toate bucuriile materiale sînt triste-
țea spiritului.

Bunul-simț este doar o obligație fa-
cultativă.

În lupta cu tine însuși, victoriile sînt
înfrîngeri cîștigate.

Cei care cîntăresc viața doar cu balanța
inimii vor avea întotdeauna minus în gestiune.

Dacă matematica face viața o socoteală,
filosofia o face o întrebare, dar una îndelung...
socotită.

Prostul e acel ipochimen care se *strădu-*
iește să știe cît mai puțin.

Pentru a putea fi îmi trebuie doar atîta
spațiu/timp cît să pot... gîndi.

Stomacul poate deveni dușmanul *capita-*
list al spiritului. Dar și aliatul său *proletar*.

(va urma)

Logoul ZMT 2011 din Madrid

A fost făcut pu-
blic logoul care va re-
prezenta următoarea Zi
Mondială a Tineretului
(ZMT), programată la
Madrid între 16-21 au-
gust 2011.

Autorul, José
Gil-Nogués, desenator
grafic spaniol, a expli-
cat că fundalul dese-
nului simbolizează pe
„tinerii din toată lumea
care se unesc pentru a
celebra propria credin-
ță alături de papa, la pi-
cioarele crucii, și formează coroana sfintei Fecioare de
Almudena, patroană a Madridului”.

În coroană, a adăugat desenatorul, iese în evi-
dență litera „M” de la Maria, inițială și a capitalei Ma-
drid, locul întîlnirii.

Crucea, semn al creștinului, prezidează întîlni-
rea papei cu tinerii, care fac vizibilă cu mărturia lor
tema ZMT: „Înrădăcinați și întemeiați în Cristos, tari
în credință”. Mesajul logoului, a adăugat José Gil-No-
gués, este „o cateheză, o oportunitate de evanghelizare:
calea rapidă și sigură pentru a ajunge la Cristos este
Fecioara Maria, Mama lui Dumnezeu și a oamenilor.
Tinerii au, în credința Mariei, exemplul și modelul pen-
tru a ajunge la Cristos și a realiza finalitatea prioritară a
ZMT: a face cunoscut lumii mesajul său”.

Cu privire la formă, autorul a explicat că „sim-
bolul are o caracteristică spontană și fermă, asemenea
tineretului din secolul XXI. Este aproape, afabil, des-
chis. Vesel și pozitiv”. „Folosirea unei serii de culori
calde (roșu, portocaliu și galben) transmite o căldură
inconfundabilă, semn al identității unui oraș ca Madrid,
a unei țări ca Spania. Aceste culori sunt și reflexul «câl-
durii divine», al iubirii trinitare”, a explicat el.

Logoul a fost ales printr-un concurs rezervat de-
senatorilor grafici profesioniști. José Gil-Nogués (Va-
lencia, 1971), ziarist și desenator, a primit numeroase
premier și lucrările sale au fost expuse în cele cinci con-
tinente. Se prevede o participare de 1,5-2 milioane de
persoane, între 18 și 29 de ani, din aproape toate țările
planetei. Santiago de la Cierva, director de comunicare
al ZMT, a semnalat că baza pentru organizare și comu-
nicare vor fi pagina web și rețelele sociale, care sunt
calea cea mai bună pentru a ajunge la tineri.

(După *Zenit*, 30 iulie 2009)

Traducere de **pr. Mihai PĂTRAȘCU**

„Cavalerii Trandafirului”

Asociația Cercetașii Români Uniți - Oradea, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Tineret Bihor (ANT), a organizat, în perioada 3-10 august a.c., în zona Valea Boiului (com. Bratca, jud. Bihor), tabăra de vară intitulată generic „Cavalerii Trandafirului”, ca răspuns concret la nevoile tinerilor de astăzi, prin oferta de activități educative și atractive, care, într-un cadru natural, contribuie la pregătirea pentru viață.

Formarea identității, adesea relaționată cu competență, încredere și autonomiei răspunde tinerilor prin oferirea unui mediu prielnic: tabăra în mijlocul naturii. Ei au nevoie de oportunități pentru a experimenta roluri noi și, prin susținerea părinților, educatorilor și a comunității, pot deprinde aceste roluri. Tabăra a oferit tinerilor participanți o ieșire din cotidianul vieții urbane, pentru a petrece un timp de recreație și joc în mijlocul naturii. Oferta a fost atractivă: instalarea corturilor, construcții din lemn și ață, drumeții montane, descoperirea și familiarizarea tinerilor cu cadrul natural, jocuri și concursuri, voluntariat în sprijinul comunității locale. Aceste activități, îmbrăcate în „uniforma” cercetășească, completează educația primită acasă și la școală; activitățile sportive vizează dezvoltarea unui corp sănătos, într-un mediu curat; activitățile practice dezvoltă îndemânarea manuală și a capacității de a se descurca în mijlocul naturii; jocurile și concursurile vizează for-

marea caracterului și dezvoltarea spiritului de echipă, a calităților (efort, curaj, perseverență, respectul față de ceilalți, devotament); promovarea voluntariatului se face prin echipa de conducere, care în mod benevol se angajează în organizarea activităților pentru a oferi participanților exemple vii de solidaritate, de într-ajutorare și de dezvoltare a simțului civic. Prin intermediul taberei de cercetași, tinerii pot deveni membri activi ai societății, utili celor din jur, sensibili față de problemele semenilor și dornici să îi ajute, prin activități pozitive - denumite în limbajul cercetășesc și „fapte bune” - care întăresc spiritul civic, manifestare a solidarității umane.

Pr. Iuliu MUNTEAN

Campus Unitar ACRO: „Acțiunea Catolică - drum de sfințenie”

În perioada 2 - 8 august 2009, la Mănăstirea Părinților Carmelitani Desculți de la Snagov, s-a desfășurat a doua ediție a Campusului Unitar Național al Federației Acțiunea Catolică din România (ACRO) cu tema „Acțiunea Catolică - drum de sfințenie” și motto-ul „Pentru ca astfel să umblați într-un mod vrednic de Domnul, ca să îi fiți plăcuți în toate, prin orice faptă bună, aducând rod și crescând în cunoașterea lui Dumnezeu” (Col 1,10).

Tema campusului a făcut referință la scopul general al oricărei acțiuni catolice, acela de a-și conduce membrii pe drumul sfințeniei. Structura campusului a fost construită pe cele patru dimensiuni ale formării: interioritate, responsabilitate, fraternitate și eclezialitate, așa cum reies ele din Proiectul formativ al Acțiunii Catolice din România, fiind ultima etapă din acest an asociativ care a avut ca scop cunoașterea și promovarea Proiectului formativ. Anul acesta, sectorul adulți a avut un parcurs de formare dedicat familiilor tinere; sectorul tineri a avut propuneri provocatoare adresate membrilor săi, abordând o tematică variată; iar sectorul copii a urmat un parcurs special dedicat apostolului Petru și construcției unei bărci.

Acest campus s-a adresat tuturor sectoarelor ACRO (copii, tineri, adulți), cu intenția de a fi o ocazie

de formare specifică conform carismei și misiunii Acțiunii Catolice. Au participat 110 reprezentanți ai celor trei sectoare de vârstă: copii, tineri și adulți din cele 5 asociații membre (Asociația Tineretului Român Unit - ASTRU Blaj, Asociația Tineretului Român Unit - ASTRU Cluj, Asociația Tineretului Român Unit - ASTRU Oradea, Asociația Generală a Românilor Uniți - AGRU, la nivel național și Acțiunea Catolică „Sf. Iosif” din Dieceza de Iași) și din Asociația Tineretului Român Unit, Greco-Catolic - ASTRU Eparhial Lugoj, asociație în curs de aderare la federație. (...)

Sărbătoarea hramului parohiei din Imola

Sâmbătă, 15 august 2009, de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, în parohia greco-catolică din Imola, credincioșii din localitate și cei din împrejurimi au venit să participe la Liturghia solemnă, sărbătorind cu multă devoțiune pe Sfânta Fecioară Maria. Înainte de începerea Sfintei Liturghii, credincioșii au recitat misterele Rozariului de mărire, intonând apoi un cântec de laudă în cinstea Fecioarei Maria. Pr. Tiberiu Sîrbu, parohul acestei parohii, le-a vorbit credincioșilor în timpul predicii despre importanța credinței pe care a avut-o Fecioara Maria în Dumnezeu, despre iubirea imensă pe care ea a arătat-o față de fiul ei Isus, despre mijlocirea ei pentru toți cei care aleargă la ea cu credință.

Citând invitația pe care Isus a făcut-o Martei, aceea de a alege acel "singur lucru care trebuiește", pr. Tiberiu i-a invitat pe credincioși să fie constanți în cinstirea pe care credincioșii trebuie să o aibă față de această preamioștivă Stăpână și față de Isus, imitând virtuțile Mariei. "Sub steagul tău, Marie, voioși ne înrolăm" au cântat credincioșii în timpul cuminecării, iar

la sfârșitul Liturghiei, în timp ce preotul a binecuvântat pe fiecare copil în parte, s-a intonat cu multă căldură cântecul "O, Măicuță Sfântă". La încheierea Sfintei Liturghii, s-a organizat o agapă fraternă la care au fost invitați toți credincioșii participanți.

Pr. Tiberiu SÎRBU

Pământ donat Parohiei Greco-Catolice din Bobota

După ani buni de când nu mai trecuseră prin satul natal, Rodica și Flavia Coposu au revăzut ieri Bobota. Pe lângă întâlnirea cu prietenii și rudele, sau vizitarea casei parohiale și a bisericii unde a slujit tatăl lor, protopopul greco-catolic Valentin Coposu, surorile, aflate deja la o vârstă venerabilă, au venit să pună în ordine câteva probleme de ordin succesoral.

Deși în anul 1991 familia Coposu a primit, printr-o sentință judecătorească definitivă și irevocabilă, 63 de ari în intravilanul satului, nici până astăzi conducătorii primăriei din Bobota nu au binevoit să le facă titlu de proprietate. Reprezentantul legal al familiei, Valeria Ciocian a făcut nenumărate sesizări și petiții pentru a îndrepta această situație injustă. Dar toate s-au lovit de nepăsarea celor îndrituiți să remedieze problema.

Flavia și Rodica s-au întâlnit cu primarul comunei, Aurel Sarca și cu subprefectul Claudiu Bârsan, și au ajuns la un compromis menit să mulțumească, cât de cât, pretențiile legitime ale familiei Coposu. Astfel, din cei 63 de ari care li se cuveneau, surorile marelui om politic au primit doar 59 de ari. „Noi nu dorim acest teren pentru noi pentru că familia noastră, dintotdeauna, a dat și nu a luat. Pământul va fi donat Bisericii Greco-Catolice, pentru ca părintele să-și poată construi o casă parohială”, a spus Flavia Coposu.

Cei doi reprezentanți ai autorităților, primarul și subprefectul, au promis că vor face tot posibilul să grăbească demersurile necesare pentru întocmirea titlului de proprietate și pentru transferul înspre Biserica Greco-Catolică. „Facem acest compromis pentru o cauză nobilă (construirea casei parohiale), și totodată,

pentru că nu dorim să ne luptăm în instanță cu oamenii sau cu primăria din Bobota. Fratele nostru (Corneliu Coposu) ne-a interzis să intrăm în conflict cu bobotanii, chiar dacă

averea familiei noastre depășea 50 de hectare când ne-au confiscat-o comuniștii”, a mai declarat Flavia. Din întreaga suprafață - terenuri agricole, livezi, pădure sau pășuni - cele două moștenitoare ale averii Coposu au rămas cu doar patru hectare, dintre care doar cei 59 de ari în intravilan.

Hărțuiți de comuniști și deposedați de toate proprietățile, membrii familiei Coposu nu au avut parte de un tratament mai bun nici după 1990. Gestul autorităților locale și județene reprezintă un prim pas pentru o necesară reparație morală.

După întâlnirea cu primarul și subprefectul, surorile Seniorului au vizitat biserica satului și casa parohială, locul în care au crescut alături de fratele lor - Corneliu Coposu. Cuprinse de emoție, Flavia și Rodica au intrat în biserica în care odată răsuna la amvon vocea protopopului greco-catolic Valentin Coposu, părintele lor, care a reprezentat un reper moral pentru fiul său - Corneliu.

Paul MAGHIU
www.graiulsalajului.ro

Prima Sfântă Împărtășanie la Bădăcin

Parohia Greco-Catolică din Bădăcin a trăit momente de sărbătoare, duminică 28 iunie 2009, când cinci copii au făcut prima Spovadă și l-au primit pentru prima oară în sufletul lor pe Isus Cristos. Sărbătoarea a fost și mai frumoasă prin faptul că la Sfânta Liturghie a participat și Vicarul foraneu al Silvaniei, părintele Gheorghe Țurcaș, care prin prezența și cuvintele adresate copiilor și comunității, a făcut ca evenimentul să fie unul special. Cuvintele Evangheliei „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte vi se vor adăuga vouă” (Mt. 6,33), subliniate în mod deosebit de părintele Vicar în cuvântul său de învățătură, au fost motto-ul care a animat sărbătoarea.

Părinți, bunici, rudeni mai apropiate sau mai îndepărtate și simpli credincioși au fost profund impresionați de momentul primei Sfinte Împărtășanii,

dar și de momentul în care le-au fost înmânate spre aducere aminte: Sfânta Scriptură, Sfântul Rozar, două cărți despre rugăciunile Tatăl Nostru și Bucură-te Marie, medalia miraculoasă a Sfintei Fecioare și diploma, care pusă în ramă, le va aminti că acest moment trebuie repetat ori de câte ori vor simți că s-au îndepărtat de Cristos. Spre încântarea celor prezenți, cei cinci protagoniști au interpretat cântece și poezii, sprijiniți fiind și de tinerii din parohie. Bucuria copiilor a fost împărtășită de toată comunitatea; fiecare dintre cei prezenți a putut să retrăiască momentul primei întâlniri cu Cristos.

Pr. Cristian BORZ

Sfânta Liturghie arhierescă la Graz

Duminică, 12 iulie, 2009, în comunitatea greco-catolică română din Graz – Austria, a fost o mare sărbătoare. Primul motiv de bucurie a fost vizita Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea Mare, care a celebrat prima Sfântă Liturghie arhierescă în această comunitate.

Un alt prilej de bucurie a fost introducerea în comunitatea ecclesială și a împărăției vizibile a lui Dumnezeu prin Sfintele Sacramente ale inițierii (Sfântul Botez, Sfântul Mir, Sfânta Împărtășanie), a micuței Annamaria, fiica preotului Dobrică Gheorghiiță, păstorul comunității.

Alături de PSS Virgil Bercea, au concelebrat Pr. drd. Dobrică Gheorghiiță preotul comunității și diaconii drd. Alexandru Suci din Viena și lic. theol. Călin Sechelea din Gamming.

Comunitatea din Graz este o comunitate relativ tânără, prima Sfântă Liturghie greco-catolică celebrându-se la data de 4 mai, 2008, în biserica universitară Maria Leech, care găzduiește comunitatea greco-catolică română.

Biserica Maria Leech (fosta biserică a ordinului teuton) este cea mai veche din oraș, fiind construită în anul 1202. Acest edificiu religios este un exemplu al evoluției și conservării stilurilor arhitectonice, în ea regăsindu-se stilurile romanice, gotice și baroce. Pentru o bună funcționare a comunității greco-catolice române, părinții iezuiți au pus la dispoziția comunității (atunci când necesitățile o cer), centrul John Ogilve, care se află în apropierea bisericii.

Deși are o vârstă fragedă, comunitatea din Graz este într-o permanentă creștere, majoritatea membrilor ei fiind persoane stabilite aici de mai mult timp, tineri la studii și persoane care au găsit un loc

de munca în aceasta regiune.

În cadrul prediciei, PSS Virgil a edificat spiritual pe participanți, prin cuvintele sale optimiste: “voi fii și fiice, fiți asemeni plugarului, care când își înfige plugul în glie, nu își mai întoarce privirea, ci o îndreaptă cu încredere către Dumnezeu”.

După celebrarea Sfintei Liturghii și a Botezului, PSS Virgil Bercea și membrii comunității s-au îndreptat către grădina seminarului diecezan din Graz, unde într-o atmosferă destinsă, a avut loc o agapă frățască.

După acest eveniment, PSS Virgil Bercea s-a întors în țară, binecuvântându-i pe participanți, manifestându-și dorința de a vizita această comunitate și cu alte ocazii.

Pr. Gheorghiiță DOBRICĂ
www.bru.ro

Exerciții spirituale la Holod

În perioada cuprinsă între 6-17 iulie s-au desfășurat la Mănăstirea Franciscană din Holod exercițiile spirituale pentru preoții Eparhiei de Oradea. Din motive organizatorice reculegerile spirituale, care au fost o adevărată bucurie sufletească pentru toși clericii noștri, s-au făcut în două serii. Chiar dacă a existat o piedică în realizarea acestor exerciții, cea a spațiului, prin generozitatea Preasfințitului Virgil Bercea, aceasta a fost înlăturată.

Faptul că preoții doresc exercițiile spirituale s-a putut vedea și cu ocazia întâlnirilor districtuale sau eparhiale. Meditațiile spirituale sunt un mijloc potrivit de a aprinde în om Spiritul, de a face o socoteală cu el însuși, de a formula propuneri ferme pentru viitor. Sacerdotului, în continuă activitate, chemat a ține aprins focul credinței și al dragostei pentru ceilalți, de multe ori i se întâmplă lui însuși să fie lipsit de acel foc al iubirii și al zelului față de cele dumnezeiești. De aceea, exercițiile spirituale sunt ocazii unice de a se reface și de a se regenera sufletește. Din exercițiile spirituale preoții ies cu un nou foc, cu o nouă credință, cu un nou

zel apostolic de a lupta pentru Domnul și pentru religie. Preoții mai în vârstă, cu conștiințe cicatrizate, ies întineriți, iar cei tineri mai adaugă la „focul și uleiul sufletesc” primit în Seminar.

Suntem siguri că exercițiile spirituale din acest an au avut un efect pozitiv pentru întreaga eparhie greco-catolică română a cărei întărire și înflorire, după trecerea tuturor preoților ei peste această baie curățitoare, se vor vedea cu ochii, răsfrângându-se asupra tuturor credincioșilor ei.

De aceea, mulțumim Arhiepiscopului nostru care a făcut posibilă această idee, mulțumim părintelui director al exercițiilor, pr. Ioan Mitrofan din Blaj, care a știut să le vorbească părinților cu atâta căldură și atâta tact, mulțumim și părinților participanți, care au știut să arate interes și pietate în aceste exerciții, dovedind prin aceasta că le-au dorit, au, și avut nevoie de ele, și că au și voit să profite de ele precum se cuvine. Mărire să fie lui Dumnezeu!

Pr. Alexandru CERVID

Frumusețea clipei de „a fi împreună”

Poate și formarea mea de preot, dar și plăcerea de a comunica și a trăi activ în societate pentru a nu regreta trecerea anilor și nerodnicia vieții, m-au împins la a cugeta asupra vieții cetățenilor orașului Valea lui Mihai, îndeosebi a comunității române. M-am ferit de a rămâne la acest moment fără a trece la fapte. Vorbele, planurile mărețe făurite ca reacții la anumite evenimente plăcute sau neplăcute din viața noastră, din păcate, se pierd multe din lipsa unei angajări concrete în folosul binelui comun. Fie ca preot, fie ca lider al ONG-ului „Ave Miriam”, consider că aceste instituții trebuie să asculte vocea societății, să răspundă nevoilor ei și să vină cu ceva concret și util ei.

Programul recreativ, cultural și spiritual „A FI ÎMPREUNĂ”, pe care l-am demarat începând cu 16 iulie, este o astfel de inițiativă practică a Asociației „Ave Miriam”. În fiecare joi, în timpul vacanței, între orele 9-13, primim în incinta sediului nostru (fosta Capelă) copiii dornici de a se întâlni și a petrece împreună într-un ambient amical, oferindu-le gratuit: supraveghere, joc, gustare, îndeletniciri artistice și educație culturală și spirituală.

Succesul programului demonstrează că acești copii se bucură de posibilitatea de „a fi împreună”. Am demarat programul cu 6 copii, iar acum petrecem împreună cu 20 de copii. Finanțarea necesară derulării acestor programe este asigurată din venitul magazinului cu articole second-hand și obiecte și cărți religioase, care aparține ONG-ului, al cărui patrimoniu, în caz de desființare, va trece în posesia Parohiei Valea lui Mihai.

Zâmbetele copiilor, veselia, jocul comunitar, râsetele, atenția și dorința lor de a ști tot mai multe sunt cărămizi fundamentale în construirea unei societăți mai bune, pornind de la copii. Toate aceste elemente favorizează formarea lor spirituală și psihologică, pentru a deveni oameni deplin dezvoltați, echilibrați, sociabili... buni și bineplăcuți lui Dumnezeu. Dorința și arta, însușită de acum, de a fi împreună în fraternitate, mereu sprijin reciproc semenilor noștri, este puterea care va învinge orice obstacol și sursa adevăratei fericiri în viață.

Realizăm multe și facem bine doar dacă știm a fi împreună.

Pr. Zorel ZIMA

Exerciții spirituale și curs de perfecționare

În perioada 30 iulie – 2 august au avut loc la Facultatea de Teologie Greco-Catolică din Oradea exerciții spirituale și un curs de perfecționare pentru profesorii de religie greco-catolică.

Exercițiile spirituale au fost organizate pentru a doua oară la Oradea de către Comisia Sinodală pentru Educație Catolică din cadrul Sinodului Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică și au fost susținute de către părintele Virgil Crețu. Au participat profesori din județele Bihor, Maramureș, Alba și Sibiu.

Profesorii de religie au participat și la un curs de perfecționare acreditat de Casa Corpului Didactic a Județului Bihor. În cadrul cursului au fost susținute prelegeri de către prof. Ana Dura și sora Ligia Man din cadrul Liceului Greco-Catolic Oradea și sora Maria Fodoca, directoarea Liceului Greco-Catolic din București.

Cu această ocazie s-a discutat și situația manualelor de religie, urmând ca până la începerea anului școlar să se tipărească încă cel puțin trei manuale care sunt finalizate: manualul pentru clasa a V-a, autor prof. Dura Ana, manualul pentru clasa a VI-a, autor prof. Hanciș

Mariana și manualul pentru clasa a XI-a, autor prof. Ligia Man. De asemenea, datorită modificărilor apărute în programa de studiu, este necesară publicarea unei noi ediții a Ghidului profesorului de religie greco-catolică.

Exercițiile spirituale s-au încheiat duminică, 2 august, cu participarea la Sfânta Liturhie.

Biroul de presă

Voluntariat în vorbe și fapte

Sub acest slogan 19 de tineri din Italia au participat, timp de o săptămână, 10-16 august a.c. la un campus de muncă și jocuri pentru copii în Oradea răspunzând invitației Asociației Caritas Eparhial Oradea și Seminarului Teologic "Sfinții Trei Ierarhi".

Jumătate din grup provin din parohia San Fidenzio, Polverara, fiind însoțiți de preotul Giuliano Miotto, iar cealaltă jumătate din vicariatul de Selvazzano, însoțiți fiind de preotul Mattia Bezze. Grupul de voluntari găzduit la seminar.

Ajunși în Oradea s-au organizat pe grupe astfel: 6 tineri participă la igienizarea a trei locuințe a beneficiarilor aflați în baza de date a Asociației Caritas Eparhial Oradea. Voluntarii implicându-se în zugrăvitul camerei și vopsirea geamurilor și ușilor la o locuință, iar celelalte două locuințe vor beneficia de o curățenie generală precum și vopsirea geamurilor și a ușilor. Beneficiarii sunt persoane care se află în imposibilitatea de a efectua aceste lucrări necesare menținerea unui nivel de trai decent fiind bolnavi, imobilizați și în vârstă.

Alt grup a participat la jocurile de vară pentru copii, de tip grest, organizate de Protopopiatul Greco-Catolic de Oradea, în Băile 1 Mai.

Un alt grup a participat la activități cu tinerii și copii organizate de Direcția Județeană de Asistență Socială și Protecția Copilului Bihor, la Centrul de recreere pentru Tineret din Pădurea Neagră.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Doi ani de campanie anti-drog

Tășnadul este unul din putinele orașe din țară care se poate mândri că fenomenul care afectează din ce în ce mai mulți oameni, atât în rândul adulților, cât și în rândul tinerilor, consumul de droguri este practic, inexistent. Dacă în rândul turiștilor care vin anual la ștrandul din Tășnad nu au fost semnalate cazuri de consum sau trafic de substanțe interzise, acesta este numai meritul lor. Dar în cazul tinerilor, care sunt categoria cea mai expusă riscurilor de a consuma droguri, un rol important l-au avut componentii trupelor Break generation și Pink mafia, de la Casa de Cultură Tășnad, care au promovat Campania "Tășnad anti-drog" și cărora li s-au alăturat din 2009 tinerii Oratoriului *Myriam*, de la Parohia Greco-Catolică Tășnad.

Anul trecut, tinerii tășnădeni au aniversat un an de campanie anti-drog alături de îndrăgitul interpret Alex, iar anul acesta i-au ales ca parteneri pentru a marca doi ani de campanie, pe tinerii care își ispășesc pedeapsa în Penitenciarul Satu Mare. De această dată, Casa de Cultură Tășnad a avut onoarea de a sărbători împreună cu grupul folk *Punctul următor* și cu binecunoscutul cantautor folk sătmărean Octavian Bud.

Spectacol a produs emoții tuturor deopotrivă, artiști sau deținuți. Versurile nemuritorului Nichita Stănescu, cântate cu sensibilitate de fetele de la Punctul următor sau ritmul înflăcărat al cântecului *Libertate* al lui Octavian Bud, solicitat în mod special de rezidenți, alături de binecunoscutul cântec *Niciodată*, au adus la ferestrele celulelor pe cei mai puțin norocoși dintre de-

ținuți, care nu se aflau în Sala de sport a penitenciarului, unde a avut loc acest eveniment.

Casa de cultură Tășnad a înlesnit a doua întâlnire a rezidenților din penitenciar cu folkul sătmărean, în această formulă, dar tinerii dansatori de *break dance si hip-hop* au fost pentru prima dată într-un penitenciar activ, vizita anterioară fiind făcută la fosta închisoare de la Sighetul Marmației, astăzi muzeul memorial Sighet. Tinerii care au smuls ropote de aplauze și strigăte de admirație cu acrobațiile lor au demonstrat că muzica și dansul le condimentează suficient viața, fără să mai apeleze la artificii cum sunt alcoolul sau drogurile. Chiar dacă au codițe împletite în părul lor, piercing-uri sau tatuaje, fiind, la urma urmelor tineri ai vremurilor noastre, ei au mândria de a spune cu toată forța **NU** drogurilor, alături de artiștii lor preferați, care anul trecut s-au alăturat campaniei anti-drog: *Alex*, *Connect-R*, *Simplu* și de anul acesta Octavian Bud și Punctul următor.

Aniversarea din 8 iulie s-a desfășurat cu sprijinul unui tășnădean inimos, căruia toți cei implicați în acest proiect îi mulțumesc. La sugestia cadrelor de la Penitenciar, dar și a unor deținuți se va semna în viitorul apropiat un protocol de colaborare cu Casa de Cultură Tășnad, menit să alăture campaniei anti-drog și componenta anti-infracțională în rândul tinerilor.

Alice Valeria BOLDUȚ

Un nou proiect

Asociația Caritas Eparhial Oradea a câștigat un nou proiect în valoare de 10.130 euro finanțat de Comisia Europeană, prin Programul „Tineret în Acțiune”- Serviciul European de Voluntariat. În cadrul acestui proiect ACEO va găzdui în perioada noiembrie 2009 – mai 2010 doi voluntari internaționali, din Marea Britanie și Turcia. „Scopul proiectului este de a sprijini tinerii europeni să se implice în rezolvarea problemelor sociale și să ia parte în programe de asistență socială menite să reducă sărăcia și marginalizarea, dar de asemenea de a-și lărgi orizonturile culturale”.

Voluntarii se vor implica activ în programele ACEO, alături de ceilalți voluntari Caritas și vor desfășura activități ca: distribuirea de îmbrăcăminte, alimente, implicare în organizarea campaniilor de strângere de fonduri etc. De asemenea, voluntarii străini vor urma cursuri de limba română pentru o mai bună integrare în comunitate. Pe întreaga perioadă a stagiului (6 luni) voluntarilor li se asigură cazare, masă, transport, precum și o sumă pentru cheltuieli personale.

Acești voluntari își vor desfășura activitatea pe baza unui Acord de Activitate semnat de părțile implicate în proiect: ACEO ca organizație coordonatoare și de găzduire, pe de o parte și voluntarul și organizațiile

de trimitere de cealaltă parte. Pe lângă activitățile din cadrul serviciilor sociale programul voluntarilor le permite acestora să socializeze și să învețe cât mai multe lucruri despre cultura României.

În acest proiect ACEO este organizația de găzduire coordonare a voluntarilor străini. În același timp ACEO prin acreditarea pe care a primit-o în luna martie 2009 este și organizație de trimitere a voluntarilor români în străinătate. Acest lucru înseamnă că, tineri români cu vârsta între 18-30 de ani care doresc să trăiască o experiență de viață unică, în altă țară, se poate adresa ACEO, Departamentul de Voluntariat.

Ana-Maria LAZĂR

Zi de sărbătoare la Misiunea Română Unită din Viena

Duminică, 21 iunie, comunitatea greco-catolică românească din Viena și-a sărbătorit hramul - Pogorârea Sfântului Spirit.

Liturghia a început la orele 10.00. Alături de PSS Virgil Bercea au concelebrat preoții: Pr. Mag. Vasile Luțai, Rector al Misiunii Române Unite din Viena, Msgr. Larry Hogan, Președintele „International Theological Institute” din Gaming, Pr. Gheorghică Dobrică – Graz, împreună cu credincioșii, Msgr. Prot. Cristian Sabău – Cluj-Napoca, Pr. Florin Guțiu - Oradea, Pr. Vasile Iusco, Oncești – Maramureș, Pr. Drd. Iulian Hotico – Viena, și diaconii: Drd. Alexandru Dumitru Suci din Viena și Lic. Teol. Călin Sechelea, din Gaming. Alături s-au aflat și doi diaconi de rit latin: Mag. Flaviu Fărcaș și Mag. Hanz Klemp.

Alături de cei aproximativ 250 de credincioși au fost prezenți membrii corpului diplomatic de la Viena, printre care: E.S. D-na Silvia Davidoiu, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Austria, Dl. Liviu Bota, ambasadorul României pe lângă organizațiile internaționale cu sediul la Viena, Dl. Dan Pârvolescu, șeful secției consulare, dar și reprezentanții unor instituții importante printre care: Dr. Johann Marte, Președintele *Pro Oriente* și fost director al Bibliotecii Naționale din Austria, și Dr. Othmar Kolar, director la *Missio Pro Europa*. Surpriza cea mare a fost prezența D-lui Mircea Geoană, Președintele Senatului României și Președinte PSD, însoțit de soția sa, D-na Mihaela Geoană - Președinte Crucea Roșie România, și de copiii săi. De asemenea, a fost

prezent și Dl. Academician Dr. Ioan Aurel Pop, Directorul Institutului de Studii Transilvane și multe alte personalități din România și Austria, reprezentantul Eparhiei de Oradea în Austria, Mag. Eugen Clintoc - coordonator de proiecte Eparhia Româna Unită Oradea - Arhiepiscopia Romano-Catolică Viena, alături de Dl. Ioan Godja, Președintele asociației culturale Unirea din Wiener Neustadt.

Predica PSS Virgil a captivat auditoriul și a luminat prin înțelepciunea tâlcuirii Evangheliei zilei. La sfârșitul Sfintei Liturghii, PSS Virgil a mulțumit părintelui paroh pentru invitație, oficialităților pentru prezență, și credincioșilor pentru răbdarea și credința lor. De asemenea, a mulțumit în mod special soliștilor din cor: Doamnei Simina Ivan, solistă la Opera de Stat din Viena și D-lui Liviu Burz de la Opera de Stat din Viena.

O a doua surpriză a fost citirea de către PSS Virgil a decretului de numire în funcția de canonic metropolitan a părintelui paroh Vasile Luțai, decret semnat de Preafericirea Sa Lucian, Arhiepiscop Major.

Agapa frățească a fost un motiv de bucurie și sărbătoare. Au cântat: Fanfara Elevilor „Gabriel Chaborschi”, taraful liceului de Arte din Râmnicu Vâlcea, Dl. Liviu Burz – principalul animator, Florin Filimon student la Conservator și d-ra Delia Denise Godja, o cunoscută cântăreață în plină ascensiune.

Cu acest prilej am lansat și site-ul parohiei noastre www.ruk-wien.at

Pr. Ioan Iulian HOTICO

Seminar

În perioada 17-19 iulie s-a desfășurat la Oradea un seminar organizat de către Asociația Catolică Internațională Rurală. În organizarea evenimentului s-a implicat și Episcopia Greco-Catolică de Oradea. Lucrările s-au desfășurat la Hotelul Continental și s-au bucurat de participarea a numeroși reprezentanți ai sectorului agricol din 13 țări.

Organizatorii au preferat să organizeze la Oradea acest seminar după ce în anul 2005 Oradea a găzduit în condiții excelente un alt seminar.

În deschiderea seminarului președintele Asociației Greco-Catolice Rurale de pe lângă Oradea, prof. dr. ing. Gheorghe Bandici, a punctat: „La noi a rămas o reticență oarecum explicabilă față de termenul de cooperativă agricolă din cauza compromiterii acestui concept în perioada comunistă. Situația e alta în țările cu tradiție în democrație. În vizitele făcute în Italia, am văzut cum mai multe ferme

de peste o sută de hectare se asociază pentru a putea cumpăra direct de la producător, fără adaosuri, și cum realizează și o distribuție optimă.”

La lucrări a participat și PSS Virgil Bercea care a urat bun venit participanților. Oaspeții au vizitat și o serie de monumente arhitecturale și religioase din Oradea. La catedrala Sfântul Nicolae a avut loc o liturghie în rit latin, având în vedere că marea majoritate a participanților provin din țări catolice.

La finalul seminarului ICRA, organizatorii i-au condus pe invitați la ferma Frimont Palota, prima care a cultivat în România sparanghel, poreclit „aristocratul legumelor”. De menționat însă că administratorul fermei, ing. Peter Dorner, șvab de origine, s-a inspirat din modelul fermelor germane.

Biroul de presă

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2009

IUNIE

Intenția generală

Pentru ca pretutindeni cuvântul lui Dumnezeu să fie mai cunoscut, primit și trăit ca izvor de libertate și de bucurie.

Intenția misionară

Pentru ca toți creștinii din Laos, Cambodgia și Myanmar, care întâmpină adesea mari dificultăți, să nu se descurajeze în a vesti fraților lor Evanghelia, încrezându-se în puterea Spiritului Sfânt.

Sfințirea bisericii din Ștei

Duminică, 9 august 2009, a fost o zi de mare sărbătoare pentru comunitatea greco-catolică din Ștei, întrucât a fost sfințită biserica din localitate. Ceremonia a început la orele 10 și a fost celebrată de PSS Virgil Bercea, Episcop de Oradea, împreună cu PSS Alexandru Mesian, Episcop de Lugoj, și PSS Szilard Kerestes, Episcop emerit al Eparhiei de Hajdudorog, Ungaria. Câțeva sute de credincioși au dorit să fie prezenți la acest moment deosebit. De asemenea, au participat 23 de preoți din protopopiatele Beiuș și Oradea. La sfințire au participat și autoritățile locale și județene, între care senatorii Cornel Popa și Petru Filip.

Construcția bisericii din Ștei a început în urmă cu trei ani și jumătate și s-a finalizat într-un interval de timp scurt prin grija părintelui paroh Emil Ghiurcă. Începând cu anul 1994 comunitatea greco-catolică s-a rugat într-un apartament, apoi în biserica romano-catolică, iar apoi sfințele slujbe au avut loc într-o capelă. Piatra de temelie a noii biserici a fost sfințită la 30 octombrie 2005 de către PSS Virgil Bercea. Preasfințitul Virgil a mulțumit tuturor celor care au contribuit la construirea bisericii din Ștei, conferind părintelui paroh Emil Ghiurcă crucea pectorală pentru meritele deosebite pe care le-a avut la dezvoltarea comunității greco-catolice din Ștei, precum și la construcția bisericii. În mod similar, trei dintre credincioșii care s-au implicat activ în aceste eforturi au primit crucea eparhială: Sa-bău Gheorghe Miron, Țig Petru, Horvath Mihai.

În încheiere, participanții au participat la o agapă frățescă organizată la restaurantul Ardealul.

Biroul de presă

Sfințirea bisericii din Chilioara

Sâmbătă, 15.08.2009, a fost o zi de mare sărbătoare pentru comunitatea greco-catolică din Chilioara, jud. Sălaj, întrucât de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului a fost sfințită biserica din localitate. Ceremonia a început la orele 10,00 și a fost celebrată de PSS Virgil Bercea, împreună cu numeroși preoți din protopopiatele Zalău, Șimleu-Silvaniei, Supur și Oradea. Câțeva sute de credincioși au dorit să fie prezenți la acest moment deosebit.

Preasfințitul Virgil a fost întâmpinat de părintele paroh Cișșa Sabin, de un grup de copii, precum și de autoritățile locale și județene. Alături de Preasfinția Sa a participat la acest moment deosebit și Preasfințitul Andrea Bruno Mazzocato de Treviso, părintele Don Carlo dal Pane din Imola și părintele Enzo Poiana, rectorul Bazilicii Sfântul Anton din Padova.

Construcția Bisericii din Chilioara a început în urmă cu 5 ani și s-a finalizat prin grija părinților Neagotă Iancu și Cișșa Sabin. Începând cu anul 2001 comunitatea greco-catolică s-a rugat într-o capelă improvizată. În anul 2004 a fost sfințită piatra de temelie a noii Biserici din Chilioara de către PSS Virgil Bercea.

Preasfințitul Virgil a mulțumit tuturor celor care

au contribuit la construirea Bisericii din Chilioara, în special preoților parohi Neagotă Iancu și Cișșa Sabin, părintelui Barbulovici Vasile, protopop de Veneția și părintele Mureșan Marin, protopop de Bologna, ultimii doi originari din Chilioara.

În încheiere, participanții au participat la o agapă frățescă organizată la căminul cultural din localitate.

Biroul de presă

10 diaconi au fost ridicați la treapta preoției

Sute de credincioși - rude, prieteni, apropiați - s-au adunat ieri în Catedrala greco-catolică „Sfântul Nicolae”, pentru a participa la slujba de hirotonire întru preoție a 10 diaconi, care a fost oficiată de PS Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, împreună cu episcopul de Treviso - Andrea Bruno Mazzocato, rectorul Bazilicii „Sfântul Anton” din Padova - părințele Enzo Poiana, precum și cu alți oaspeți și prelați din Austria și Germania.

„Preoția este un mare dar de la Dumnezeu”, a arătat PS Sa Virgil Bercea la Sfânta Liturghie, menționând că nu oricine poate să devină preot, la această treaptă putând accede numai cei care sunt vrednici de primirea ei, după o pregătire minuțioasă în cadrul Seminarului Teologic. „Preotul ne marchează întreaga viață, de la naștere și până la moarte. El ne botează pruncul, celebrează cununia, ne sfințește casele, ne împacă cu Cristos, prin mărturisire, ne conduce pe ultimul drum... Trăind în lume, el a fost chemat de Dumnezeu pentru a ne conduce, cu adevărat, spre Mântuire, care începe aici, în Biserică”, a mai spus ierarhul. Cei 10 diaconi care au primit sacramentul preoției sunt: **Alexandru Fiț, Anton Cioba, Alexandru Suci, Ioan Tătar, Marius Chiriloaie, Ionuț Dobocan, Emil Bandici, Anton Rus, Cristian Laslo și Remus Mârșu**. Trebuie spus că ei au fost hirotoniți preoți pe parcursul Anu-

lui Sacerdotal 2009-2010, în cadrul căruia se acordă o atenție deosebită preoților și misiunii pe care aceștia o au în Biserică și în lume. Florin Jula, purtătorul de cuvânt al Episcopiei greco-catolice de Oradea, spune că Anul Sacerdotal 2009-2010 are ca obiectiv favorizarea vieții spirituale a preoților, întărirea fidelității preoților față de Cristos și Biserică și redescoperirea importanței și rolului preoților în lume.

Pe preoții nou-sfințiți i-am văzut extrem de emoționați, dar gata să pornească pe noul drum, să stea de vorbă cu oamenii, cu tinerii și copiii, să predice Evanghelia și să administreze sacramentele.

Loredana IONAS
www.crisana.ro

Vizita pastorală a PSS Virgil Bercea în Grecia

Vizită pastorală a PSS Virgil Bercea în Grecia, insula Kefalonia, Parohia Catolica Sfântul Ierarh Nicolae.

În ziua de Duminică, 2 August, 2009, comunitatea catolică de pe insula Kefalonia din Grecia, a avut bucuria de a avea în mijlocul ei, pe PSS Virgil Bercea, arhiepiscopul Eparhiei Române-Unite de Oradea, sosit pe insulă în vederea unei vizite pastorale, la invitația parohului comunității, Pr. Cristian Vereș.

Parohia catolică cu hramul Sfântul Ierarh Nicolae de pe insula Kefalonia, aparține din punct de vedere administrativ, Arhidiecezei Catolice de Corfu, pastorită de IPS Ioannis Spiteris. Numără 150 de suflete, fiind o parohie multietnică formată din greci, italieni, albanezi, englezi, polonezi, latino-americani, filipinezi. Pe timpul verii vin numeroși turiști care se alătură în Duminică și Sărbători celebrărilor liturgice. Prin prezența PSS Virgil, membrii comunității au avut posibilitatea să-l întâlnească pe acel ierarh român, care în urmă cu 4 ani, a răspuns solicitărilor Excelenței Sale Ioannis Spiteris, de a trimite un preot disponibil pentru a servi amintita parohie, în condițiile în care lipsa vocațiilor preoțești, este foarte accentuată și în cadrul Bisericii Catolice din Grecia. În omilia sa, pornind de la peri-

copa evangheliei Duminicii a XVIII-a de peste an, din ritul roman, în care Domnul Cristos ne învață despre Pâinea lui Dumnezeu care se coboară din cer și dă viață lumii, a amintit despre rolul indispensabil al Sfintei Euharistii, pentru cei care doresc să facă în mod sincer urcușul spiritual spre Cer către Dumnezeu Tatăl, arătând că acest urcuș se poate realiza numai în deplină sintonie stabilită între păstorul unei comunități și membrii ei. Enoriașii au avut parte și de invitația Preasfinției Sale, de a vizita Eparhia de Oradea.

Biserica parohială catolică al insulei Kefalonia, mai este cunoscută și pentru faptul că în ea se află spre închinare, o veche icoană făcătoare de minuni, Fecioara Prevesană (Panaghia Prevesana), numită astfel fiindcă provine din orașul Prevesa de pe partea continentală de est a Greciei, găsită în mare de către soldații venețieni în secolul al XV-lea. Icoana este în egală măsură venerată atât de catolici cât și de ortodocși.

Fie ca Maica Domnului și al Bunului Sfat, să răsplătească bunăvoința Preasfinției Sale Virgil de a vizita aceasta mică dar viabilă comunitate unde este așteptat și cu alte ocazii.

Pr. Cristian VEREȘ